

Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет
Національний фармацевтичний університет
Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

**ФІЗІОЛОГІЯ – МЕДИЦИНИ, ФАРМАЦІЇ ТА ПЕДАГОГІЦІ:
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ**

Матеріали IV Всеукраїнської наукової конференції студентів
та молодих вчених з фізіології з міжнародною участю

16 травня 2017 року

Харків
ХНМУ
2017

УДК 612
Ф11

«Фізіологія – медицині, фармації та педагогіці: актуальні проблеми та сучасні досягнення»: матеріали IV Всеукраїнської наук. конф. студ. та молодих вчених з фізіології з міжнародною участю (16 травня 2017 р.). – Харків : ХНМУ, 2017. – 144 с.

«Физиология – медицине, фармации и педагогике: актуальные проблемы и современные достижения»: материалы IV Всеукраинской научн. конф. студ. и молодых ученых по физиологии с международным участием (16 мая 2017 г.). – Харьков : ХНМУ, 2017. – 144 с.

Physiology to Medicine, Pharmacy and Pedagogics: “Actual problems and Modern Advancements”: materials of IV Ukrainian Students and Young Scientists Scientific Conference with international participation (May, 16 2017). – Kharkiv : KhNMU, 2017. – 144 p.

Конференцію включено до Переліку МОН України.

Редакційна колегія: *Д.І. Маракушин*
 Л.В. Чернобай
 Л.М. Малоштан
 І.А. Іонов
 Н.В. Деркач
 Т.Є. Комісова

**Відповідальність за достовірність даних,
наведених у наукових публікаціях, несуть автори**

<i>Гуранич Т.В., Яцишин А.Р.</i> ЗМІНИ ТИРЕОЇДНОГО СТАТУСУ ЩУРІВ ЗА УМОВ ГІПОФУНКЦІЇ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ НА ТЛІ КОМБІНОВАНОГО ДЕФІЦИТУ ЙОДУ Й МІДІ	53
<i>Давыденко Е.А., Григоренко Н.В., Шенгер С.В.</i> ВЫБОР МЕТОДОВ ПРОФИЛАКТИКИ ПРОГРЕССИРОВАНИЯ ХРОНИЧЕСКОЙ ВЕНОЗНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТИ У ЛИЦ МОЛОДОГО ВОЗРАСТА	54
<i>Доломан Д.Р., Горбунова И.В., Ващук Н.А.</i> ФИЗИОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРОЯВЛЕНИЯ МЕТЕОЧУВСТВИТЕЛЬНОСТИ И МЕТЕОПАТИЧЕСКИХ РЕАКЦИЙ У СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ	55
<i>Дрожжина Г.І., Бабіченко М.С., Торяник І.І.</i> АНАЛІЗ КЛІНІКО-МОРФОЛОГІЧНИХ ПАРАЛЕЛЕЙ У ДІАГНОСТИЦІ ОФТАЛЬМОГЕРПЕСУ	57
<i>Егреші А.А., Філіппова Д.В., Гордієнко Ю.А.</i> ПОЛІФОСФАТИ ТА ГЕМОСТАЗ	58
<i>Ємолін Т.С., Рибачук А.С., Баусова О.Б.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВЕГЕТАТИВНОЇ РЕАКТИВНОСТІ У ІНТРАВЕРТІВ ТА ЕКСТРАВЕРТІВ	59
<i>Жидик М.Р., Завгородній М.О., Цапенко П.К., Лященко Т.П.</i> ЕЛЕКТРИЧНА АКТИВНІСТЬ ПЕЧІНКИ ЗА УМОВ ГАНГЛІОБЛОКАДИ	59
<i>Журавлєва П.В., Глоба Н.С.</i> ТОЛЕРАНТНОСТІ К ФИЗИЧЕСКИМ НАГРУЗКАМ У ЛЮДЕЙ С РАЗНЫМИ ТИПАМИ АКЦЕНТУАЦИИ ЛИЧНОСТИ	60
<i>Зароченцев Р.М., Сокол О.М.</i> ЭФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ ПІЗНАВАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ В ПРОЦЕСІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	61
<i>Зуб К.А.</i> АСПЕКТЫ ВОЗДЕЙСТВИЯ ОДОРАНТОВ НА ВЕГЕТАТИВНУЮ РЕАКТИВНОСТЬ	62
<i>Зюзина М.С., Пандикидис Н.И.</i> СИСТЕМА КРОВООБРАЩЕНИЯ КАК ИНДИКАТОР АДАПТАЦИОННЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ ОРГАНИЗМА	62
<i>Іванкова А.В., Іванова Є.І.</i> ПОРУШЕННЯ ФУНКЦІЇ НИРОК У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ З РІЗНИМИ ФОРМАМИ ЕКСТРАСИСТОЛІЇ	63
<i>Іванова А.А., Маслова Н.М.</i> ОЦЕНКА ДВИГАТЕЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ СТУДЕНТОВ НА ОСНОВАНИИ МАТЕРИАЛОВ СОЦИОЛОГИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ	64
<i>Іншина Є.О., Граніна О.В.</i> АНАТОМО-МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ СЕГМЕНТІВ НИРОК У ТВАРИН	65
<i>Калашников Д.И., Соловьев В.С., Глоба Н.С., Исаева И.Н.</i> ГЕНДЕРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ УРОВНЯ АРТЕРИАЛЬНОГО ДАВЛЕНИЯ У ЛИЦ ЮНОШЕСКОГО ВОЗРАСТА	66
<i>Калганова М.А., Зеленская А.Н.</i> ВОЗРАСТНЫЕ ОСОБЕННОСТИ СПЕКТРА МОЩНОСТИ АЛЬФА-ДИАПАЗОНА ЭЭГ ВО ВРЕМЯ СЛОЖНОЙ УМСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	67
<i>Калініченко С.В., Торяник І.І., Попова Н.Г., Скляр А.І., Бруснік С.В., Попова Л.О.</i> МІКРОЕКОЛОГІЯ ГОСТРИХ ВІРУСНИХ ГЕПАТИТІВ. КОН'ЮНКТУРА СТИСЛОГО ІСТОРИЧНОГО НАРИСУ	67
<i>Камбаров К.А., Севериновська О.В.</i> ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ПРИ НАОЧНО-ОБРАЗНОМУ МИСЛЕННІ	69
<i>Каплина И.Н., Пандикидис Н.И.</i> ОСОБЕННОСТИ МЕЖПОЛУШАРНОЙ АСИММЕТРИИ ГОЛОВНОГО МОЗГА	70
<i>Каштанова Ю.С., Тищенко О.М.</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗВ'ЯЗКУ ПАПІЛЯРНИХ ЛІНІЙ З ЛУДОМАНІЄЮ	71
<i>Кашій У.Л., Крайсвітній О.І.</i> L-КАРНІТИН ЯК ХАРЧОВА ДОБАВКА В СПОРТІ	72
<i>Киенко Н.Д., Байрак Р.А., Шевченко Д.Ю., Гончарова А.В.</i> ВЛИЯНИЕ МЕТЕОЧУВСТВИТЕЛЬНОСТИ НА АДАПТАЦИЮ К ФИЗИЧЕСКОЙ НАГРУЗКЕ	73
<i>Козейчук П.А., Самченко К.В., Ващук Н.А.</i> СОН И ЕГО ЗНАЧЕНИЕ В ПРОЦЕССАХ АДАПТАЦИИ ЛИЦ МОЛОДОГО ВОЗРАСТА К ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫМ НАГРУЗКАМ	74
<i>Колычева А.В., Пандикидис Н.И.</i> РЕКОМЕНДАЦИИ ДЛЯ БЫСТРОЙ АДАПТАЦИИ ЦИКЛА СОН-БОДРСТВОВАНИЕ ДЛЯ РЕБЕНКА ПРИ СМЕНЕ ЧАСОВЫХ ПОЯСОВ	75
<i>Колычева А.В., Пандикидис Н.И.</i> ОСОБЕННОСТИ АДАПТАЦИИ ЦИКЛА СОН-БОДРСТВОВАНИЕ ПРИ СМЕНЕ ЧАСОВЫХ ПОЯСОВ	75
<i>Комаров Д.А., Дунаева О.В., Сокол Е.Н.</i> ПСИХОФИЗИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ВОСПРИЯТИЯ ЮМОРА СТУДЕНТАМИ-МЕДИКАМИ В ПРОЦЕССЕ АДАПТАЦИИ К ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫМ НАГРУЗКАМ	76

**Ступінь насичення киснем гемоглобіну артеріальної крові
у студентів із різним рівнем розвитку наочно-образного мислення**

Групи	Рівень розвитку наочно-образного мислення			
	середній		високий	
	у стані спокою	при образному мисленні	у стані спокою	при образному мисленні
I	94,06±0,97	95,02±0,91	94,62±1,69	92,18±2,34
II	92,30±1,27	94,29±0,92 *	94,05±0,97	94,13±1,05

* – вірогідні зміни при $p \leq 0,05$ по відношенню до контролю.

Проте вірогідно змінюється частота серцевих скорочень (ЧП): збільшується в осіб з середнім рівнем розвитку наочно-образного мислення й зменшується – в осіб із високим рівнем розвитку цієї розумової активності, незалежно від курсу навчання. Різниця в динаміці ЧСС, скоріш за все, пов'язана з тим, що у осіб з менш розвинутим ступенем образного мислення під час тестування включаються резерви серцево-судинної системи, тоді як особи з високим розвитком наочно-образного мислення не потребують додаткової стимуляції, або активації з боку ССС. Отже, найбільший прояв наочно-образного мислення супроводжується спокійнішим станом (релаксацією).

Таблиця 2

Частота пульсу у студентів з різним рівнем розвитку наочно-образного мислення

Групи	Рівень розвитку наочно-образного мислення			
	середній		високий	
	у стані спокою	при образному мисленні	у стані спокою	при образному мисленні
I	78,22±3,42	82,71±3,57 *	88,41±4,81	84,06±4,33 *
II	81,60±2,31	84,65±2,29 *	84,06±2,44	81,10±2,25 *

* – вірогідні зміни при $P \leq 0,05$ по відношенню до контролю.

Індекс напруги регуляторних систем у більшості студентів мав тенденцію до збільшення, або вірогідно збільшувався, що ми характеризували як стан компенсованого дистресу. Протилежний ефект – вірогідне зниження CI (до рівня значень норми) встановили у студентів старших курсів з високим рівнем наочно-образного мислення, що також підтверджує комфортний функціональний стан студентів при виконанні завдання.

Таблиця 3

Оцінка стрес-індексу у студентів з різним рівнем розвитку наочно-образного мислення

Показники	Рівень розвитку наочно-образного мислення			
	середній		високий	
	у стані спокою	при образному мисленні	у стані спокою	при образному мисленні
I група				
SI	160,90±37,12	237,58±50,98	218,64±52,91	267,40±45,16*
II група				
SI	197,06±28,84	259,75±39,14*	229,18±40,77	148,91±25,58*

* – вірогідні зміни при $P \leq 0,05$ по відношенню до контролю.

Вивчаючи мислення, як і будь-який інший психічний процес, необхідно враховувати досліджувати які саме потреби і мотиви змусили дану людину включитися у пізнавальну діяльність.

УДК 612.821-025.56

Каплина И.Н., Пандикидис Н.И.
ОСОБЕННОСТИ МЕЖПОЛУШАРНОЙ АСИММЕТРИИ ГОЛОВНОГО МОЗГА
Харьковский национальный медицинский университет, г. Харьков
ira.kaplina.1994@mail.ru

Функциональная асимметрия полушарий является важнейшим психофизиологическим свойством головного мозга человека. Выделяют психическую, сенсорную и моторную межполушарную асимметрию мозга.

Актуальность этой работы обусловлена постоянным интересом к исследованиям связи межполушарной асимметрии с психическими познавательными процессами.. Изучением проблемы межполушарной асимметрии и межполушарного взаимодействия активно занимаются современная психология, нейрофизиология, нейроанатомия и другие дисциплины.

В настоящее время считается, что с функциями левого и правого полушария у человека связаны два типа мышления – абстрактно-логическое и пространственно-образное. Левое полушарие (у нормальных праворуких) служит для смыслового восприятия и воспроизведения речи, письма, тонкого двигательного контроля пальцев обеих рук, самосознания, арифметического счета, логического, аналитического, абстрактного мышления, музыкальной композиции, пространства цветов, положительных эмоций. Правое полушарие – для пространственно-зрительных функций, интуиции, музыки, интонационных особенностей речи, эмоционально-целостного восприятия, ситуационного мышления,

отрицательных эмоций. Оно обрабатывает информацию одновременно, почти не понимает глаголов, абстрактных терминов, не способно на ложные высказывания.

Предложенный тест основан на положении о ведущей роли одного из полушарий головного мозга человека. Разработан так называемый метод экспресс-анализа характера, основанный на функциональной асимметрии правого и левого полушарий головного мозга.

Приступаем к первому заданию. Поместите руки перед собой и переплетите пальцы. Посмотрите, какой из двух больших пальцев оказался сверху. Если сверху оказался правый палец, то это правый тип реакции, так и отметьте в своем листке. Если сверху левый палец, то тип реакции у вас левый. **Второе задание.** Ваши глаза открыты. Сложите указательные пальцы рук перед глазами так, словно вы прицеливаетесь из ружья, при этом поймите и зафиксируйте глазами точку, в которую вы стреляете (не закрывайте глаза!). А сейчас закройте сначала один, а затем другой глаз. Посмотрите, в каком из этих двух случаев точка прицела сместится. Если точка сместилась при закрытом правом глазе, то тип вашей реакции – правый, если точка сместилась при закрытии левого глаза – тип реакции левый. **Третье задание.** Сначала немного поаплодируйте. А сейчас обратите внимание, какая рука при этом у вас оказывается сверху – правая или левая. Теперь зафиксируйте этот результат на своем листке. Краткое описание типов по результатам тестирования **ППП, ППл, лПл**. Ориентация на общепринятое мнение (стереотипы), консервативный тип характера, наиболее стабильное (правильное) поведение. **ППП, ППл**. Способность к кокетству, решительность, чувство юмора, активность, энергичность, темпераментность, артистизм. **ПлП, Плл**. Деловой тип характера, сочетающий аналитический склад и мягкость. Чаще встречается у женщин. Общепринятый тип "деловой женщины". Такие люди никогда не идут на конфликт "в лоб", у них преобладает расчет, терпимость. **ПлП, лПП, ллП, ллл**. Часто встречающийся тип характера с очень хорошей адаптацией к разным условиям. Высокая подверженность чужому влиянию. Легко контактирует со всеми остальными типами характера.

Таким образом, межполушарная асимметрия имеет не глобальный, а парциальный характер: правое и левое полушарие принимают различное по характеру и неравное по значимости участие в осуществлении психических функций.

УДК 611.977.611.771:343.982.34:616.89-008.446

Каштанова Ю.С., Тищенко О.М.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗВ'ЯЗКУ ПАПІЛЯРНИХ ЛІНІЙ З ЛУДОМАНІЄЮ

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Керівник: к.м.н Тищенко О.М.

julkashtan@mail.ru

Різноманітні залежності здавна переслідують людину, завдаючи шкоди її здоров'ю, погіршуючи якість її життя та навіть скорочуючи його тривалість. З часом до вже відомих видів залежностей додаються нові, як от комп'ютерна ігрова залежність.

Саме ігроманія (лудоманія) – хвороба, яка відома людству задовго до появи першого комп'ютера. Міжнародна статистична класифікація хвороб та проблем, пов'язаних зі здоров'ям, що розроблена Всесвітньою організацією охорони здоров'я, дає таке визначення: «Лудоманія – патологічний потяг до азартних ігор». Тобто це залежності від карточних ігор, гри в рулетку та ін.

Актуальність роботи пов'язана саме з високими темпами росту кількості підлітків, яким можна поставити діагноз лудоманія, та необхідністю проводити максимально ефективні профілактичні заходи для запобігання поширенню цієї хвороби. Фізіологічний розвиток папілярних узорів відбувається в ембріогенезі. Папілярні узорі формуються на основі папілярних ліній. Папілярні лінії – це покриті епідермісом ряди дермальних сосочків, які формують основні види узорів: дугові, петльові та завиткові.

Метою даної роботи було дослідити розподілення найпоширеніших папілярних пальцевих узорів, знайти їх можливі асоціації зі схильністю до ігроманії.

Матеріали та методи. Для проведення дослідження були відібрані групи учнів Харківської спеціалізованої школи № 85 13 та 17 років. Кожен досліджуваний заповнив анкету та здав відбитки всіх пальців на руках. Участь у дослідженні була добровільною.

Для оцінки ступеня ігрової залежності на основі анкетних даних була розроблена система балів та визначений числовий еквівалент залежності кожного досліджуваного.

Збір відбитків пальців проводився згідно з методикою Гершеля. У якості параметрів при аналізі дерматогліфів були обрані числові співвідношення кількостей трьох типів папілярних узорів на руках досліджуваних.

Результати та висновки дослідження. При опрацюванні отриманих статистичних даних були виявлені деякі закономірності, що дозволили припустити наявність зв'язку між гендерною належністю, віком, співвідношенням папілярних узорів та рівнем схильності до ігроманії.

Так було з'ясовано, що прояви схильності до ігроманії зменшуються з віком, а хлопці демонструють більший ступінь залежності, ніж дівчата.

Також був знайдений статистичний зв'язок між співвідношенням типів папілярних узорів на руках і можливою схильністю до ігроманії.